

2018-05-28

Justitiedepartementet

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 4–5 juni 2018

Dagordningspunkt 13

Rubrik: Revidering av viseringskodex: Riktlinjedebatt

Dokument: 9043/18 VISA 119 MIGR 65 COMIX 261 CODEC 785

Tidigare dokument:

FaktaPM 2017/18: FPM71 Revidering av EU:s viseringskodex

KOM (2018)252 slutlig Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning 810/2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex)

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Överläggning med SfU den 24 april 2018.

Bakgrund

EU:s viseringskodex, som beslutades 2009, fastställer gemensamma regler för utfärdande av viseringar till Schengenområdet. Reglerna syftar till att förenkla för de viseringssökande och underlätta för de lagliga resenärerna, samtidigt som irreguljär migration motverkas. Viseringskodexen har bidragit till ett mer harmoniserat utfärdande av viseringar till Schengenområdet. Samma regler och krav gäller oavsett vilken medlemsstat som hanterar och beslutar om en visering. De ändringar i viseringskodexen som kommissionen föreslagit syftar till att ytterligare förenkla viseringsprocessen för sökande med god

viseringshistorik genom bl.a. krav på kortare handläggningstider och harmonisering av utfärdande av långtidsviseringar som gäller för flera inresor. För att främja återtagande av tredjelandsmedborgare som befinner sig olagligen i EU föreslås en koppling mellan viseringspolitik och återtagande. En gradvis och pragmatisk ansats där gemensamma EU insatser inom ramen för viseringskodexen föreslås vidtas mot tredjeland som inte samarbetar på återtagandeområdet.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 77.2 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF). Beslut fattas enligt ordinarie lagstiftningsförfarande, vilket kräver kvalificerad majoritet i rådet samt enighet med Europaparlamentet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer förslaget om att kodifiera användning av viseringspolitiska åtgärder för att främja återtagandet med tredjeländer. Det är viktigt med samordnade och välavvägda EU-åtgärder som tar i beaktande den långsiktiga och särskilda relationen med det aktuella tredjelandet, inklusive återvändandesituationen och viseringspolitiska konsekvenser. Regeringen anser att i första hand ska åtgärderna riktas mot diplomater och tjänstepassinnehavare samt deras familjemedlemmar, men om dessa inte får avsedd effekt kan mer generella åtgärder i vissa fall behöva aktualiseras. Det är viktigt att följa att åtaganden verkligen genomförs och förslagen om regelbunden uppföljning ligger i linje med detta.

Regeringen ställer sig tveksam till förslaget om att använda positiva incitament genom viseringslättnader till tredjeländer som förbättrat sitt samarbete på återtagandeområdet.

När det gäller beslutsförfarandet vill regeringen ge rådet en tydlig roll i beslutsprocessen. Tillägget att kommissionen inte kan fatta beslut om genomförandeakt utan att en kvalificerad majoritet av medlemsstater stöder åtgärden utgör en bra balans mellan politisk förankring och effektivitet.

Angående de indikatorer som ska användas för att bedöma samarbetet med ett tredjeland stödjer regeringen kommissionens förslag att samarbetet ska utvärderas särskilt med beaktande av objektiva statistiska variabler men anser att dessa behöver kompletteras med ytterligare

indikatorer i linje med ordförandeskapets förslag för en mer rättvisande och precis bild av nivån på det praktiska samarbetet.

Europaparlamentets inställning

Ännu ej känd.

Förslaget

På rådsmötet kommer en riktlinjedebatt att hållas om revideringen av viseringskodexen. Debatten kommer att fokusera på frågan om kopplingen mellan visering och återtagande. Ordförandeskapet ställer frågor om behovet av positiva incitament i form av viseringslättnader för länder som förbättrar sitt samarbete, vilka indikatorer som ska ligga till grund för bedömning av samarbetet samt hur beslutsförfarandet ska utformas.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

En EU-förordning har allmän giltighet och är direkt tillämplig i varje medlemsstat. Vissa ändringar i utlänningslagstiftningen som kompletterar förordningen kan dock bli aktuella.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget påverkar inte EU:s budget. Förslaget kan dock innebära konsekvenser för statsbudgeten. Förslaget att höja viseringsavgiften med 20 euro innebär ökade intäkter i form av ansökningsavgifter för viseringar. Samtidigt innehåller förslaget delar som kan föranleda krav på ökade resurser vid svenska utlandsmyndigheter och för polisen vid gränsövergångsställen.

Kostnaderna för viseringsprocessen ska som regel finansieras av ansökningsavgiften. De budgetära konsekvenserna för förslaget i sin helhet är svårbedömda och beror på hur många som söker visering till Sverige. En bättre fungerande gemensam europeisk viseringspolitik bör i förlängningen få positiva konsekvenser för den svenska statsbudgeten.

Övrigt

-

